

NEDEJSKI

Iščite po vsebinih

[Aktualno](#) |
 [Tema tedna](#) |
 [Skrinja Nedejskega](#) |
 [Porabljeni ste na kavo](#)

MOTNJA, KI JO SLABO POZNAVAMO IN SE JE ZATO BOJIMO Avtisti in njihovi starši prepogosto prepučeni sami sebi

Vir / Autor: Milena Dora
17. april 2013 (nazadnje spremenjeno: 8:52 17. aprila 2013)

»Marsikdo misli, da so ti otroci poreadni, da nas ne upoštevajo. V resnici ni tako. Otroci z avtizmom hočejo imeti urejeno okolje, svojo rutino,« pravi Tamara Pernek, absolventka delovne terapije, ki ob popoldnevih in sobotah prostovoljno pomaga otrokom in njihovim staršem v Društvu za pomoč otrokom z avstičnimi motnjami Školjke v Mariboru. Avtizem je vseživljenjska razvojna motnja, opazna kot motnja v verbalni in neverbalni komunikaciji, socialni interakciji in motnja v fleksibilnosti mišljenja, pojasnijo v društvu.

Maj in mama tigo ves dan in vsak dan kopičita znanje za življenje.

Nekateri imajo težave

V Sloveniji živi dvajset tisoč ljudi z avtizmom, od tega je okoli štiri tisoč otrok. Vsako leto se v 180 družinah rodi otrok z avtizmom. Trend je v porastu, zato je presenetljivo, da odgovori v Sloveniji ne ukrepajo. Z zgodnjim odkritjem avtizma in strokovnim pristopom ter vztrajnim delom z otrokom je namreč mogoče pričakovati dobre rezultate pri otrokovem razvoju. Obravnave so praviloma samoplačniške in skupaj s prilagojeno prehrano terjajo od 800 do 1000 evrov vložka družine na tri mesece. Starši opozarjajo, da znotraj zdravstvenega sistema praktično ni ustrezne celovite obravnave in da tudi ni dostopna vsem staršem, saj na inštitutu za avtizem pride na vstop za obravnavo letno zelo malo otrok. »Zelo leto iz klajev čakava na obravnavo, sama pa zelo dobro vidim, da tak otrok potrebuje čim prejšnjo in intenzivno terapijo.« zaupa lastno izkušnjo predsednica Školjke Inge Zorec. »Ko te sprejmejo na obravnavo, se moraš v lastni režiji za mesec dni preseliti v Ljubljano. Za številne starše je to izredno težko.« Pogosto so prvi znaki, ob katerih starši pri malčku lahko posumijo, da ni vse prav, da ne spregovori, da ne kaže stvari, ob vzpostavitvi očesnega stika. Inge se s sinom, ki je dopolnilne tri ure vključen v predšolski oddelek s prilagojenim programom, ukvarja ves dan, vsak dan. »Sin je pri treh letih in pol spregovori le besedo mama. Ko se sedaj veliko ukvarjamo z njim s pomočjo različnih, v svetu priznanih metod, je napredek opazen. Spregovori že sto besed, dobro razvršča predmete po dveh merilih...« pripoveduje, medtem ko se kmalu petletni Maj ziba v gugalnici, kar je njegova dnevna rutina. »To bi rad počel ves dan. Očitno mu veliko pomeni udobje, jaz pa ga skušam motivirati, da ob tem udobju pridobiva tudi potrebna znanja za življenje.« Majeva mama je stvarna. »Gre za mislje korake, toda zdaj se mu znanje kopiči in nekdo se bo veliki vložek povrnili.«

Kozarec na siličici

V drugem prostoru družinske hiše, v kateri slika zakonca Zorec preuredila deli prostorov, v katerih izvajajo terapijo, je na obzidu pri defektologiji Katarini Šmole, prostovoljki v društvu, petletni Jakob. Jakob še ne govori. Živi v svojem svetu in nadvse ga zanimajo tehnični predmeti. Pokličejo me, da bi ga slikala, medtem ko se s Katarino učita sporazumevanja po metodi PECS, s komunikacijsko mapo ali slikovnim albumom. Toda deklica povsem prevzame moj fotoaparati in zbranost za učenje pogovora s pomočjo siličic je začasno prekinjena. Potem se umiri in v albumu sam pošče siličico s kozarcem Karin ga vpraša, ali bi rad pil, on ji v roke tišči siličico. Babica natoči vodo in malček jo strastno spiže. Zdjaj kaže druge siličice v albumu in se želi igrati. S Katarino pihata mine mehurčke.

Katarina in Tamara mi pojasnita, da je težava otrok z avtizmom v tem, da ne morejo komunicirati s svetom, ta nemoti in nerazumjenosti pa jih občasno delata agresivne. Številni imajo kakšne rutine vse življenje, recimo zbiranje med stvarjem, vrtenje, štetje stvari. Glasbo lahko čuljo kot hrup in se držijo za ušesa, dokler je zanje lahko bolečena ali pa, prav nasprotno, potrebujejo močnejše dražljaje, več objemov. »Nekateri molijo vonjave in se bodo v loku izogibali kuhinje in stranišč, nekateri se ne bodo dotaknili hrane v vrtcu in bodo jedli samo kruh, čeprav doma pojedjo tudi drugo hrano, kateri od otrok bi lahko ves dan stal pred pipo in gledal vodo, ki teče. Če ljudje ne razumejo, da gre za avtizem, velikokrat negodujejo ob takem otroku.« pripovedujeta prostovoljki. Medtem skuša Jakob z velikim zanimanjem ugotoviti, kako deluje avtomobilček in kaj je pod njegovim pokrovom. Iz te njegove zapoljenosti ga skoraj ni mogoče strgati. Rutine otrok z avtizmom je treba upoštevati. Inge se spomni primera, ko se je neki družini mudilo na letalo, toda sinovega obreda pri kosilu niso mogli zmotiti. Zdi se, da ljudje z avtizmom živijo v vzorednem svetu, kjer naših glasov ne razumejo dobro, kjer besede zvenijo tuje, kjer je dotik bolečina, glasba hrup, kjer jim mimike obrazov niso samoumevne in jih je treba šele naučiti, kaj pomenita smeh ali zaskrbljenost.

Hitrost odkritja del uspeha

»Toda obravnave z različnimi metodami so uspešne, kolikor prej diagnosticirajo avtizem in se začne z otrokom učiti sporazumevanja in odpravljanja negativnih vzorcev, preden ti pošljejo motiči.« Številni starši, ki se zlojo staršem z zdravim otroki samoumevne, se morajo ti otroci šele naučiti. Nič ni podarjenega,« pove Katarina.

Več v tiskani izdaji Nedejskega.

Izbrisite gube iz obraza
Krema s šebestim trupom je pomladila že tisoč!

Komentarji

Uredništvo Dnevnik.si spodbuja razpravo uporabnikov o novinarskih prispevkih. Uporabnike poziva, naj pri izražanju mnenj upoštevajo pravila komentiranja. V izraževanju zaupanja in priporočila spletnega govora na spletu, ki je po zakonu kazniv, smo se pridružili nacionalnemu projektu Spletno Oko. S klikom na gumbo Spletno Oko lahko objavite komentar za takega domnevnega, da je součinstvo. Prijavo prejema upravljavlj portala in prijama točka Spletno Oko, ki jo obravnava le v primeru upoštevanja izjave domnevnega nezakonite vsebine.

Kia Optima
DO 30% UČEDNEJE
23.990 EUR

Priporočamo, kar zdaj berejo drugi

- Ta stran - Arthur: Avtisti in njihovi starši prepogosto prepučeni sami sebi
- Arthur: Na rast otrok vpliva več dejavnikov
- Kitajska policija rešila 92 ugrabljenih otrok
- Arthur: Koliko drugačen bo otrokov otrok?
- Izdelki Vitina kokozrat: Nove izvedbe brez E in omega 3! www.vitina.si